



**VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

Nr.

**DĖL MOKESTINIŲ PRIEVOLIŲ, KAI ELEKTROS ENERGIJĄ IŠ ATSINAUJINANČIŲ ŠALTINIŲ GAMINANTIS
VARTOTOJAS PASIRENKA GRYNOJO ATSISKAITYMO MODELĮ**

Atsižvelgdami į mokesčių mokėtojų kilusius klausimus dėl grynjojo atsiskaitymo modelio taikymo bei surinkę kitų valstybių narių praktiką, tiksliname 2024 m. liepos 5 d. išaiškinimą „Informacinis pranešimas apie mokestines prievoles, kai elektros energiją iš atsinaujinančių šaltinių gaminantis vartotojas pasirenka grynjojo atsiskaitymo modelį“, rašto Nr. R-2439, kuris bus taikomas nuo jo paskelbimo dienos, ir išdėstome jį taip:

Grynjojo atsiskaitymo (angl. *net-billing*)¹ ypatumas tas, kad gaminantis vartotojas nepriklausomam elektros energijos tiekėjui patiekia elektros energiją, kuri apskaitoma ne kilovatvalandėmis, kaip įprasta, bet eurai. Tiekėjas įsipareigoja atlyginti už šią elektros energiją pagal iš anksto sutartą kintamą arba fiksuotą kainą (AIEĮ² 20⁴ straipsnio 1 dalis).

Pagal EEĮ³ 2 straipsnio 30 dalį, **elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantis vartotojas – elektros energijos vartotojas**, gaminantis elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių elektros energijos gamybos įrenginiuose, valdomuose nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais, **savo reikmėms ir ūkio poreikiams tenkinti** ir turintis teisę pagamintą, bet savo reikmėms ir ūkio poreikiams nesuvartotą elektros energiją patiekti į elektros tinklus AIEĮ nustatyta tvarka.

AIEĮ 2 straipsnio 28¹ dalyje nustatyta, kad grynasis atsiskaitymas, tai nepriklausomo elektros energijos tiekėjo taikomas bendras atsiskaitymas su elektros energijos vartotoju, kuriam priskirtas elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginys ar jo dalis arba kuris nuosavybės ar kitais teisėtais pagrindais valdo tokį įrenginį ar jo dalį, už šiam vartotojui patiektą elektros energiją ir (ar) kitas susijusias paslaugas ir vartotojo iš atsinaujinančių išteklių pagamintą elektros energiją.

Pagal AIEĮ 20⁴ straipsnio 2 dalį, **grynasis atsiskaitymas taikomas:**

1) nebuitiniam gaminančiam vartotojui, išskyrus pelno nesiekiančius juridinius asmenis ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytoją, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančius atsinaujinančius energijos išteklius naudojančią elektrinę;

2) buitiniam gaminančiam vartotojui, kuris nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo vėjo elektrinę ar jos dalį.

Pagal AIEĮ 20⁴ straipsnio 3 dalį, **grynąjį atsiskaitymą turi teisę pasirinkti šie asmenys:**

1) nebuitinis gaminantis vartotojas, kai šis asmuo yra pelno nesiekiantis juridinis asmuo, ir centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas;

2) buitinis gaminantis vartotojas, išskyrus buitinį gaminantį vartotoją, nurodytą šio straipsnio 2 dalies 2 punkte;

3) atsinaujinančių išteklių energijos bendrija ar jos dalyviai, išskyrus atsinaujinančių išteklių energijos bendrijas, nurodytas EEĮ 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkte;

¹ Vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20⁴ straipsniu.

² Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas.

³ Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas.

Informaciją apie asmens duomenų tvarkymą galima rasti adresu www.vmi.lt skiltyje [Asmens duomenų apsauga](#).

4) piliečių energetikos bendrija, jos dalininkai, nariai ar dalyviai, išskyrus piliečių energetikos bendrijas, nurodytas EEĮ 39 straipsnio 2¹ dalies 1 punkte;

5) aktyvusis vartotojas;

6) kitas elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantis ir savo reikmėms ir ūkio poreikiams vartojantis asmuo, kuriam nėra suteiktas šiame įstatyme ar EEĮ nurodytas statusas.

Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių išteklių, apskaita ir sąlygos, kurių laikantis atliekamas grynasis atsiskaitymas, nustatyti AIEĮ 20⁴ straipsnyje.

Asmenys, kuriems taikomas grynojo atsiskaitymo modelis, su pasirinktu nepriklausomu elektros energijos tiekėju sudaro sutartį dėl grynojo atsiskaitymo ir susitaria dėl asmens atsiskaitymo už disbalansą nepriklausomam elektros energijos tiekėjui, išskyrus atvejus, kai asmuo, vadovaudamasis AIEĮ 3 straipsnio 4 dalimi, yra atleistas nuo atsakomybės už pagamintos elektros energijos sukeltą disbalansą. Grynasis atsiskaitymas atliekamas laikantis šių sąlygų:

1) **nepriklausomas elektros energijos tiekėjas** nuo einamųjų metų balandžio 1 dienos iki kovo 31 dienos 2 metus (toliau - apskaitos laikotarpis) **virtualioje asmens sąskaitoje kaupia lėšų sumą, apskaičiuojamą asmens pagamintos ir į elektros tinklus patiektos elektros energijos kiekį** padauginus iš su asmeniu sutartos fiksuotos arba kintamosios elektros energijos kainos;

2) virtualioje asmens sąskaitoje **sukaupta lėšų suma mažinama suma**, kuri apskaičiuojama **nepriklausomo elektros energijos tiekėjo asmeniui patiektos elektros energijos kiekį** padauginus iš asmens ir nepriklausomo elektros energijos tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartyje nustatytos elektros energijos kainos be pridėtinės vertės mokesčio ir (arba) sumos už kitas susijusias paslaugas;

3) jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui virtualioje asmens sąskaitoje **sukaupta lėšų suma, yra didesnė už nulį arba lygi nuliui**, nepriklausomas elektros energijos tiekėjas asmeniui **pateikia sąskaitos balansą**;

4) jeigu pasibaigus kalendoriniam mėnesiui virtualioje asmens sąskaitoje **sukaupta lėšų suma, yra mažesnė už nulį**, nepriklausomas **elektros energijos tiekėjas išrašo sąskaitą už suvartotą elektros energijos kiekį**, padauginantą iš asmens ir elektros energijos tiekėjo sudarytoje elektros energijos pirkimo-pardavimo sutartyje nustatytos kainos su pridėtinės vertės mokesčiu.

Dėl PVMĮ⁴ nuostatų taikymo

Pagal PVMĮ 3 straipsnio 1 dalį, PVM objektas yra prekių tiekimas (paslaugų teikimas), kai apmokestinamasis asmuo, vykdydamas savo ekonominę veiklą, prekes tiekia (paslaugas teikia) už atlygį šalies teritorijoje.

Prekių tiekimas yra prekių pardavimas kitam asmeniui, kai pagal sandorio sąlygas šis asmuo arba trečioji šalis įgyja teisę disponuoti tomis prekėmis kaip jų savininkas.

Prekės sąvoka paaiškinta PVMĮ 2 straipsnio 22 dalyje ir apima elektros energiją.

Atlygis - visa tai, kas pinigais ar bet kokia kita forma gauta arba gautina kaip atlyginimas už tiekiamas prekes (teikiamas paslaugas) iš pirkėjų (klientų) ir (arba) trečiosios šalies (PVMĮ 2 straipsnio 5 dalis).

Ekonominė veikla yra vienas iš pagrindinių požymių nustatant, ar konkreti veikla yra PVM objektas. Ekonominė veikla apima bet kokią veiklą, kurią vykdo ūkio subjektas veikdamas kaip toks, t. y., siekdamas gauti bet kokių pajamų. Kad veikla būtų laikoma ekonomine veikla, ji turi būti atlygintina, t. y. veikla, kurią vykdant siekiama gauti bet kokių pajamų (nepriklausomai nuo tokios veiklos tikslo ar rezultato). Tai reiškia, kad ekonominė veikla suprantama pačia plačiausia prasme, įskaitant tokias veiklos rūšis kaip žuvininkystę, kasybą, žemės ūkio veiklą, profesinę veiklą, naudojimąsi turto ir (arba) turtinių teisių turėjimu ir pan.

Vadovaujantis ESTT⁵ praktika byloje C-219/12, ant ar šalia gyvenamojo namo įrengto fotovoltinio įrenginio gaminamos elektros kiekio, už nuolatinės pajamas tiekiamas į tinklą, eksploatacija priskirtina sąvokai „ekonominė veikla“, kaip ji suprantama pagal Šeštosios direktyvos 4 straipsnį.

⁴ Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas.

⁵ Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

Pagal PVMĮ 10 straipsnio nuostatas, jeigu už tiekiamas prekes ir (arba) teikiamas paslaugas atlyginama (visiškai ar iš dalies) prekėmis ir (arba) paslaugomis, laikoma, kad kiekviena tokio sandorio šalis tiekia prekes ir (arba) teikia paslaugas.

PVMĮ 15 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad apmokestinamąją vertę, nuo kurios turi būti apskaičiuotas PVM, sudaro atlygis (išskyrus patį PVM), kurį gavo arba turi gauti prekių tiekėjas arba paslaugos teikėjas, arba jo vardu trečiasis asmuo. Kai už tiekiamą prekę arba teikiamą paslaugą atlyginama kitomis prekėmis ir (arba) paslaugomis, apmokestinamoji vertė, nuo kurios turi būti apskaičiuotas PVM, yra atlygis, kuris būtų gautas, jeigu jis būtų gautas pinigais.

Gaminantys vartotojai, pasirinkę grynąjo atsiskaitymo modelį, pagal sutartį su nepriklausomu elektros energijos tiekėju gamina ir tiekia į tinklą elektros energiją, kurios nesuvaržo, t. y. nekaupia perteklinės elektros energijos, kuri esant poreikiui vartotojui grąžinama atgal, nes patiekta į tinklą elektros energija yra įvertinama pagal iš anksto susitartą į kainį, ir **virtualioje sąskaitoje gaminančiam vartotojui kaupiasi pinigai, kurie gali būti panaudoti atsiskaitant ne tik už įsigytą iš nepriklausomo tiekėjo elektros energiją bet ir kitas paslaugas**. Tokiu atveju gaminančio vartotojo patiektos elektros energijos nepriklausomam elektros energijos tiekėjui nereikia pirkti elektros energijos biržoje ir šią elektros energiją nepriklausomas elektros energijos tiekėjas gali patiekti kitiems vartotojams (t. y. gaminančio vartotojo į tinklus patiektą elektros energiją gali naudoti kaip savininkas).

Todėl, tuo atveju, kai gaminantis vartotojas (nesvarbu, ar jis yra fizinis ar juridinis asmuo) pagamintą elektros energiją tiekia (perduoda) į elektros tinklus ir pats vartoja elektros energiją iš elektros tinklų, **PVM tikslais laikoma, kad kiekviena šalis kitai tiekia elektros energiją už atlygį ir tokie tiekimai pagal PVMĮ nuostatas yra PVM objektas**. Kitaip tariant, laikoma, kad gaminantis vartotojas parduoda ir perka elektros energiją, ir tarp elektros energiją gaminančio vartotojo ir nepriklausomo elektros energijos tiekėjo vyksta elektros energijos mainai, kai kiekviena sandorio šalis tiekia elektros energiją.

PVM sąskaitų faktūrų išrašymą reglamentuoja PVMĮ 79 straipsnis. Pagal šio straipsnio 1 dalį, įvykusį prekių tiekimą arba paslaugų teikimą apmokestinamasis asmuo privalo įforminti PVM sąskaita faktūra arba užtikrinti, kad įvykusį prekių tiekimą ar paslaugų teikimą jo vardu įformintų šių prekių ar paslaugų pirkėjas arba trečiasis asmuo.

Atsižvelgiant į tai, kad gaminančio vartotojo pagamintos elektros energijos tiekimas į tinklus laikomas nuolatiniu ir ilgalaikiu elektros energijos tiekimu, vadovaujantis PVMĮ 14 straipsnio 6 dalies ir 79 straipsnio 2 dalies nuostatomis, PVM sąskaita faktūra išrašoma ir pardavimo PVM apskaičiuojamas už visą per mėnesį į elektros energijos tinklus patiektą elektros energijos kiekį ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį buvo patiekta elektros energija, 10 dienos.

Šalys gali susitarti, kad gaminančių vartotojų vardu už elektros energijos tiekimą PVM sąskaitas faktūras išrašys pirkėjas, t. y. nepriklausomas elektros energijos tiekėjas, ir atvirkščiai (PVMĮ 79 straipsnio 8 dalis).

Remiantis aukščiau išdėstytu, nepriklausomas elektros energijos tiekėjas PVM sąskaitą faktūrą už visą gaminančiam vartotojui per mėnesį iš elektros energijos tinklų patiektą elektros energijos kiekį, turi išrašyti ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 dienos, ir nuo viso patiekto elektros energijos kiekio apskaičiuoti PVM. Šiuo atveju neatsižvelgiama į tai, kad gaminantis vartotojas pagal pirkimo-pardavimo sutartyje nustatytus įkainius atsiskaito tik už skirtumą, susidariusį tarp į elektros tinklą patiekto elektros energijos kiekio, padauginto iš pirkimo-pardavimo sutartyje nustatyto fiksuoto ar kintamo į kainio ir suvartotos iš tinklo elektros energijos kiekio, padauginto iš pirkimo-pardavimo sutartyje nustatyto tarifo.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos apmokestinamasis asmuo, vykdamas ekonominę veiklą, privalo įsiregistruoti PVM mokėtoju, jeigu bendra atlygio suma už vykdant ekonominę veiklą šalies teritorijoje patiektas prekes ir (arba) suteiktas paslaugas suma per parėjusius kalendorinius metus viršijo ar einamaisiais kalendoriniais metais viršija 45 000 eurų. Jeigu apmokestinamojo asmens atlygis už patiektas prekes ir (arba) suteiktas paslaugas per praėjusius kalendorinius metus ar einamaisiais kalendoriniais metais yra didesnis negu 45 000 eurų, tai PVM turi būti apskaičiuojamas nuo to mėnesio, kurį minėta riba buvo viršyta. PVM privalo būti apskaičiuotas už visas patiektas prekes ir (arba) suteiktas paslaugas, dėl kurių tiekimą (teikimo) nurodytoji riba buvo viršyta.

PVM mokėtojas privalo tvarkyti apskaitą ir turėti visus PVMĮ reikalaujamus dokumentus (PVMĮ 77-78 straipsniai).

Dėl PMĮ⁶ nuostatų taikymo

Nepriklausomo elektros energijos tiekėjo atžvilgiu

PMĮ apskaičiavimo tikslais, nepriklausomo elektros energijos tiekėjo pelno mokesčiu apmokestinamosioms pajamoms priskiriama gaminančiam vartotojui (nesvarbu ar jis yra fizinis ar juridinis asmuo), kuriam taikomas grynojo atsiskaitymo modelis, patiektos elektros energijos vertė bei suteiktų papildomų paslaugų (pvz., elektromobilio įkrovimo, nepriklausomo elektros energijos tiekėjo vystomų saulės jėgainės parkų dalis ir pan.) vertė (PMĮ 7 straipsnis).

Šiuo atveju leidžiamiems atskaitymams nepriklausomas elektros energijos tiekėjas gali priskirti tik su patiektu energijos kiekiu susijusias sąnaudas, t. y. leidžiamiems atskaitymams, vadovaujantis PMĮ 17 straipsniu, nepriklausomas elektros energijos tiekėjas gali priskirti sąnaudas, susijusias su pajamų uždirbimu, kurios turi būti pagrįstos dokumentais, kurie privalo turėti finansinę apskaitą reglamentuojančių teisės aktų nustatytą privalomą finansinės apskaitos dokumentų informaciją. Šiuo atveju, su pajamų uždirbimu susijusiais dokumentais laikoma:

- gaminančio vartotojo PVM mokėtojo išrašyta PVM sąskaita faktūra PVMĮ nustatyta tvarka arba - sąskaita faktūra vadovaujantis FAĮ⁷ ir LRV nutarimo Nr. 780⁸ nustatyta tvarka;

- už gyventoją pagal virtualioje sąskaitoje fiksuojamus duomenis suformuotas laisvos formos dokumentas, atitinkantis finansinės apskaitos dokumento sąvoką pagal FAĮ 2 straipsnio 6 dalį, jeigu tarp Nepriklausomo elektros energijos tiekėjo ir gaminančio vartotojo - gyventojų tiekimo sutartyje tai yra numatyta.

Gaminančio vartotojo, juridinio asmens, atžvilgiu

PMĮ taikymo prasme, gaminančio vartotojo, juridinio asmens, patiektas elektros energijos kiekis į elektros tinklus pagal sudarytą grynojo atsiskaitymo (*angl. net-billing*) sutartį ir joje numatytus įkainius, laikomas gaminančio vartotojo pajamomis, gautomis iš veiklos vykdymo. Iš nepriklausomo elektros energijos tiekėjo gauta sąskaita už suvartotą elektros energiją, priskiriama gaminančio vartotojo leidžiamiems atskaitymams (PMĮ 17 straipsnis).

Gaminančio vartotojo iš nepriklausomo elektros energijos tiekėjo įsigytos paslaugos (pvz., elektromobilio įkrovimas, įsigyta dalis nepriklausomo elektros energijos tiekėjo vystomų saulės jėgainių parkų ir pan.) vertinamos pagal jų pobūdį bei būtinumą uždirbant apmokestinamas pajamas ir gali būti priskiriamos tokio vartotojo leidžiamiems atskaitymams arba ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams pagal PMĮ 17 straipsnio nuostatas.

Tarpusavio atsiskaitymai, fiksuojami virtualioje sąskaitoje, neturės įtakos pelno mokesčio apskaičiavimui.

Dėl GPMĮ⁹ nuostatų taikymo

Gyventojų pajamų mokesčio objektas yra gyventojų pajamos (GPMĮ 5 str.).

Vadovaujantis AIEĮ 20⁴ straipsnyje nustatyta tvarka ir sąlygomis, gaminančiam vartotojui¹⁰, kuriam taikomas grynojo atsiskaitymo modelis, už į elektros tinklus patiektą pagamintą, bet savo reikmėms ar ūkio poreikiams nesuvartotą elektros energiją išmokėtas atlygis pagal GPMĮ nuostatas laikomas gyventojų pajamomis.

Vadovaujantis GPMĮ 8 straipsnio nuostatomis, gaminančio vartotojo pajamos pripažįstamos gautomis, kai yra faktiškai išmokamos jam AIEĮ 20⁴ straipsnio 1 dalies 6 punkte numatytais pagrindais:

⁶ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas.

⁷ Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymas.

⁸ Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklėse, patvirtintose 2002 m. gegužės 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 780 „Dėl Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklių patvirtinimo“.

⁹ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

¹⁰ Fizinis asmuo, tiek buitinis (ne PVM/PVM mokėtojas), tiek ne buitinis (ne PVM /PVM mokėtojas) gaminantis vartotojas.

pasibaigus 2 m. apskaitos laikotarpiui, keičiant nepriklausomą elektros energijos tiekėją, parduodant elektrinę arba nutraukus elektros energijos gamybos veiklą.

Gaminančio vartotojo pajamoms taip pat priskiriama ir virtualioje sąskaitoje sukauptų lėšų suma, kuria apmokamos (padengiamos) elektros energijos tiekėjo jam suteiktos paslaugos (pvz., elektromobilio įkrovimas mieste), išskyrus priskaičiuotas sumas už elektros energijos suvartojimą. Šios pajamos pripažįstamos gautomis, kai apmokamos paslaugos.

Pagal pajamų rūšį šios pajamos laikomos ne individualios veiklos kito turto pardavimo pajamomis, kurios atitinkamai apmokestinamos (taikoma GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 27 punkto lengvata¹¹, o lengvatoje nustatytą 2 500 eurų dydį viršijanti suma apmokestinama taikant 15 proc. (metinė pajamų ne iš darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių dalis viršijanti 120 VDU apmokestinama taikant 20 proc.)¹² pajamų mokesčio tarifą).

Kito neregistruotino turto pardavimo pajamos pagal mokesčio mokėjimo tvarką priskiriamos B klasės pajamoms, nuo kurių pajamų mokestį apskaičiuoti ir jį sumokėti į biudžetą turi pats gyventojas, pateikdamas Metinę pajamų mokesčio deklaraciją (GPM311), Lietuvos juridinis asmuo, išmokėjęs gyventojams B klasei priskiriamas pajamas, šias išmokas privalo deklaruoti Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijoje (GPM312).

Kai AIEĮ 20⁴ straipsnyje nustatyta tvarka virtualioje gaminančio vartotojo sąskaitoje sukaupta lėšų suma dengiamos šiam gaminančiam vartotojui priskaičiuotos sumos už elektros energijos suvartojimą, pagal GPMĮ nuostatas mokestinių pasekmių neatsiranda.

Gyventojų elektros energijos gamyba savo reikmėms ar savo ūkio poreikiams tenkinti nelaikytina atskira individualia veikla bei elektros energijos pardavimo pajamos nepriskirtinos vykdomos individualios veiklos pajamoms, t. y. gyventojų gautos pajamos apmokestinamos vadovaujantis aukščiau išdėstyta tvarka.

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

¹¹ GPMĮ 17 straipsnio 1 dalies 27 punkte nustatyta, jog pajamų mokesčiu neapmokestinamas ne individualios veiklos turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybės pajamos, gautos pardavus ar kitaip perleidus nuosavybės šios dalies 28, 30, 53 ir 54 punktuose nenurodytą turta, išskyrus atliekas, ir to turto įsigijimo kainos ir kitų šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytų su šio turto pardavimu at kitokiu perleidimu nuosavybės susijusių išlaidų skirtumas, neviršijantis 2 500 eurų per mokestinį laikotarpį.

¹² Jei bendra per kalendorinius metus gautų kitų apmokestinamųjų pajamų suma viršytų 120 vidutinių darbo užmokesčių sumą, šią ribą viršijanti suma būtų apmokestinama taikant 20 proc. gyventojų pajamų mokesčio tarifą. Į bendrą kitų pajamų sumą neįskaitomos su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančių santykiais susijusios pajamos, individualios veiklos pajamos, pajamos iš paskirstytojo pelno, tantjemos ar atlygis už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamas vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis, pajamos pagal autorines sutartis kai jos gaunamos iš asmens, susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, ir mažųjų bendrijų vadovų, kurie pagal Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai, pagal civilinę (paslaugų) sutartį už vadovavimo veiklą gautos pajamos.